

Minimální preventivní program

Základní škola Chlumeck nad Cidlinou

Školní rok : 2011 /2012

**Základní škola Chlumeck nad Cidlinou
Kozelkova 123
telefon: 495 474 570**

skola@zschlumecknc.cz

Obsah:

1. Charakteristika školy	3
2. Výchozí materiály	3
3. Cíle a principy.....	4
4. Strategie a metody	5
5. Preventivní tým	6
6. Vlastní program a jeho zaměření	6
7. Aktivity školy pro tento rok	7
8. Mimoškolní aktivity pro tento rok	8
9. Řešení přestupků	8
10. Realizace MPP ve výuce na prvním stupni	9
11. Realizace MPP ve výuce na druhém stupni	11
12. Příloha č.1 – Krizový plán školy (postupy)	14
13. Příloha č.2 – Kontakty – sociální síť Královéhradecka	18

1. Charakteristika školy

Naše základní škola patří počtem tříd i žáků k větším spádovým školám, přibližně třetina dětí dojíždí z okolních vesnic. Ve školním roce 2011/2012 bylo zřízeno 23 tříd s celkovým počtem žáků 524. V současné době má škola 46 zaměstnanců (35 pedagogických pracovníků a 11 správních zaměstnanců). Areál školy se skládá ze čtyř vzájemně propojených budov (historická budova 2. stupně, nová budova 1. stupně, společná budova pro školní družinu a školní jídelnu, sportovní hala v areálu školního dvora). Areál dvora má v současné době čtyři hřiště: dětské, skateboardové, asfaltové a hřiště s umělým povrchem. V roce 2003 byly vybudovány za budovou školy školní pozemky.

2. Výchozí materiály

Minimální preventivní program byl vypracován na základě následujících materiálů:

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT ČR na období 2009-2012
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j. 14514/200 – 51
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb

- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně patologických jevů dětí, žáků a mládeže ve školách a školských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 24 246/2008-6 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č.j.: 11 691/2004-24
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č.j.: 25884/2003-24
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j.: 14 423/99-22
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

3. Cíle a principy

Součástí prevence sociálně patologických jevů je užívání drog včetně alkoholu, kouření; kriminalita, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobie, intolerance, antisemitismus. Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí - osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Také v letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie na naší škole osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestructivního chování, projevů agresivity a porušování zákona.

Minimální preventivní program v této podobě je výsledkem upravování, zkoušení a zdaleka se nedá považovat za ukončený nebo definitivní. Každý další školní rok přináší nové podněty a nápady a na základě zkušeností hledáme pokud možno efektivní cesty vedoucí ke zkvalitnění vlivu na naše žáky.

Za velmi důležitou oblast považuji prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek, boj proti nudě - smysluplné využívání volného času.

Domníváme se, že žádný univerzální recept na tento složitý společenský problém neexistuje, nicméně všechny cesty, které formují psychicky zdravou osobnost a vedou dítě k odmítavému postoji, je třeba zkusit a teprve čas ukáže, jaké přinesou změny.

- **Rozvoj kompetencí žáků**
 - sociálních dovedností (umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace)
 - pozitivní vnímání sebe sama
 - rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita)
- **Demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití**
 - učení se respektování lidských práv, individuální potřeb a odlišností
 - zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
 - vedení žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem
- **Vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole**
- **Přístup k informacím a práce s informacemi**
 - umění používat různé informační zdroje, kriticky zhodnotit, porovnat informace. vytváření vlastního názoru, životního postoje.
 - poznání základních lidských potřeb (fyzických, psychických, emočních)
- **Spolupráce**

- celé školy, všech žáků, učitelů – důvěra ve vztahu žák – žák a učitel - žák
- otevřená komunikace mezi školou a rodiči
- spolupráce v rámci pedagogického týmu
- propojení školy s dalšími institucemi (školní psycholog, Policie ČR, další odborná pracoviště a organizace působící v oblasti primární prevence)

4. Strategie a metody

Vztah učitel – žák

Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem, atd.. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

Skupinová práce

Žáci velkou část vyučování spolupracují, ve dvojicích, ve skupinách, ve skupinách napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí **týmové práce, řešení konfliktu** (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku.

Projektové vyučování a celoškolní projekty

V rámci dlouhodobých projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolní projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

Každé čtvrtletí provádějí žáci od třetích tříd vlastní sebehodnocení svého chování i prospěchu. Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Snažíme se podporovat individuální zájem dětí. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.

Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci

Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace a vyzývají rodiče, aby tuto možnost využívali. Rodiče mají možnost na naší škole navštívit i výuku, někteří se zapojují do výuky v rámci svých možností a poznávají tak prostředí školy a lépe tak chápou potřeby svých dětí ve škole.

Pedagogická diagnostika

Učitelé věnují pozornost žákům, registrují signály o možném problému žáka a hledají příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracují s rodiči, metodikem prevence a výchovným poradcem. Případně je využíváno dalších odborných institucí (PPP aj.)

5. Preventivní tým

Členy preventivního týmu jsou:

ředitelka školy. Mgr. Jana Bernartová
zástupce ředitelky školy: Mgr. Vladimír Pacák
zástupkyně ředitelky školy: Mgr. Eva Grundová
výchovná poradkyně: Mgr. Hana Kuchařová
metodička prevence: Mgr. Marie Horynová

6. Vlastní program a jeho zaměření

1. Koordinace preventivních aktivit na škole

- seznámit ředitelku školy s programem, dohodnout základní pravidla realizace programu
- školní metodik prevence na škole spolupracuje s výchovným poradcem, třídními učiteli, s ostatními pedagogy, s pracovníky PPP, s dalšími institucemi a organizacemi, zabývajícími se danou problematikou

2. Seznámení pedagogického sboru s filozofií programu a jeho zapojení do jeho realizace

- informovat na provozní poradě (srpen- září)
- umístit vypracovaný MPP ve sborovných obou stupňů základní školy
- umístit vypracovaný MPP na webových stránkách školy

3. Metodické a učební materiály a další pomůcky

Ve školní knihovně, v učitelské knihovně a v kabinetních sbírkách je pro žáky a pedagogy k dispozici literatura, videokazety, CD a DVD. Je možno využít internetu. Škola zajišťuje poradenskou službu (viz [www stránky naší školy](#)), zprostředkovává informace (kontaktní adresy) o institucích a odbornících, kteří v oblasti protidrogové prevence působí v regionu a okolí.

4. Spolupráce s rodiči

- informovat Radu školy a hlavní výbor rodičovského sdružení o realizaci MPP na škole
- na rodičovských schůzkách informovat rodiče o MPP (rady pro rodiče)
- informovat rodiče i žáky o způsobu řešení přestupků podle školního řádu, seznámit je se sankcemi za jeho porušení (třídní učitelé)
- škola poskytuje individuální konzultace (výchovný poradce, ŠMP)

- škola může poskytnout kontaktní adresy a telefonní čísla, knihy, DVD
- škola spolupracuje s rodiči, jejichž dítě má nějaký handicap (výchovný poradce, ředitelka školy)
- zapojení rodičů do akcí školy

5. Vzdělávání pedagogů

- účast výchovného poradce, školního metodika prevence a ostatních pedagogů na seminářích, přednáškách, akreditovaných kurzech k problematice zdravého životního stylu, šikanování, závislostí a dalších sociálně patologických jevů
- samostudium (odborná literatura, tisk, film, DVD, internet)

6. Volnočasové aktivity

(ve spolupráci s DDM)

- letečtí modeláři
- železniční modeláři
- počítačový kroužek LEGO
- badminton
- florbal
- box
- fotbalová školička
- hasiči
- stolní tenis
- střelecký kroužek
- taneční kroužek
- stolní tenis
- volejbal
- počítačový kroužek
- přírodovědný kroužek zaměřený na akvaristiku a teraristiku
- šachový klub
- tenis
- volejbal
- floristický kroužek
- kreativní tvorba
- ruština pro začátečníky
- rybářský kroužek
- myslivecký kroužek

7. Aktivity školy pro tento rok

- využití akcí v Klicperově domě (přednášky, divadelní představení, komponované pořady)
 - lyžařský kurz (leden 2011)
 - škola v přírodě (květen, červen 2011)
 - přednášky ve škole (prevence negativních jevů, přednášky literární a zeměpisné, zdravý životní styl (průběžně)
 - sportovní turnaje regionu, okresu , kraje pořádané ve sportovní hale ZŠ (průběžně)
 - pěvecká soutěž Novobydžovský slavík (březen 2011)
 - olympiády (Čj, M, D, Z atd.)
 - recitační soutěž v Novém Bydžově (duben 2011)
 - vánoční besídka (prosinec 2010)
 - soutěž o nejlépe vyzdobenou třídu (Vánoce a Velikonoce)
 - vánoční výzdoba obou kostelů ve městě (prosinec 2010)
 - vánoční výstava výrobků našich žáků v určených prostorách (prosinec, leden)
-
- akce ke Dni matek (květen)
 - školní výlety (květen, červen)
 - exkurze (Vánoce na Hrádku u Nechanic, národopisné muzeum v Přerově nad Labem, památky našeho města – Loreta, Karlova Koruna, městské muzeum v NB atd)
-
- vydávání školního časopisu Perličky (jednou za dva měsíce)
 - Zátopkův maratón (říjen)
 - návštěva divadel. představení ZUŠ v Chlumci n.C. (průběžně)
 - pravidelná vystoupení žáků v domově důchodců
 - žákovský parlament (jednou za měsíc)
 - třídní samosprávy
 - schránka důvěry
 - projektové vyučování (společenskovední seminář, dějepis, výchova k občanství atd.)
-
- slavnostní ukončení školního roku a povinné docházky žáků 9. tříd na zámku Karlova Koruna
 - prezentace projektů na nástěnkách ve škole /chodby/ a na velkoplošné obrazovce v přízemí
 - besedy
 - adaptační týden pro žáky šestých tříd (září)
 - jednodenní proškolení školního parlamentu (druhý týden v září)

8. Mimoškolní aktivity školy pro tento rok

Příprava k přijímacím zkouškám z českého jazyka

Příprava k přijímacím zkouškám z matematiky

Výuka anglického jazyka

Gymnastika

Vybíjená

Sborový zpěv

Keramika

Sportovní příprava

9. Řešení přestupků

- nástrojem prevence je i přiměřené řešení přestupků
- zakotveno ve Školním řádu Základní školy v Chlumci n.C.
- postup v případě prokázaného zjištění zneužití návykových látek ve škole
- strategie pro vyšetřování šikany /viz přílohy/

10. Realizace MPP ve výuce na prvním stupni

První stupeň

V 1.-5. ročníku budou vybraná témata nenásilně zařazena do výuky. Jejich obsah budou žákům prezentovat třídní učitelé, neboť své žáky dobře znají a vědí, na jakou problematiku se nejvíce zaměřit. Zároveň budou mít děti možnost besedovat s odborníky a vyzkoušejí si své dovednosti a vědomosti v praxi. Ve druhém pololetí uspořádají učitelé prvního stupně pro své žáky výtvarnou soutěž, jejíž náměty budou odpovídat tématům MPP.

Témata pro 1.-3. ročník:

- **Kouření, alkohol(ismus), užívání drog, zneužívání léků**
 - základní informace
 - zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu atd.
- **Odmítání návykových látek**
 - jak říci „NE!“
- **Zdraví**
 - hodnota zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
 - jak si udržet dobré zdraví
 - zdravý životní styl
- **„Na koho se mohu obrátit, když mám problémy?“**
 - rodiče, učitelé apod.
 - důležitá telefonní čísla

Témata pro 4.a 5.ročník:

- **Zdraví**
 - jedna ze základních lidských hodnot
 - činnosti vhodné z hlediska zdraví
- **Návykové látky**
 - zdravotní a sociální rizika při užívání návykových látek
 - argumenty ve prospěch zdraví
 - návykové látky z pohledu zákona (pouze základní informace!)
- 1. **Mezilidské vztahy**
 - základní mezilidské vztahy (v rodině,ve škole,atd.)
 - projevy lidské nesnášenlivosti (především rasismus a xenofobie)
- **„Mám právo....“**
 - protiprávní jednání (šikana, násilí, zastrašování)
 - jak se bránit

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování či dramatickou výchovu. Jednotlivá témata budou plnit průběžně během školního roku.

<u>Ročník</u>	<u>Téma</u>
1. ročník	Osobní bezpečí
	Vztahy v dětském kolektivu
	Základní hygienické návyky
	Rodina = bezpečné místo
2. ročník	Lidské tělo
	Ochrana zdraví
	Režim dne
	Využití volného času
3. ročník	Ochrana proti obtěžování cizí osobou
	Můj volný čas
	Lidé kolem nás (multikulturní výchova)
4. ročník	Lidské tělo (odlišnost mezi pohlavími)
	Životospráva a nevhodné návyky
	Využití volného času
	Vztahy v kolektivu
5. ročník	Rodina, domov
	Důvěra, vztahy
	Nebezpečí při komunikaci s cizími osobami
	Léčivé a návykové látky

11. Realizace MPP ve výuce na druhém stupni

Druhý stupeň

V 6.-9. ročníku jsou témata zařazena do výuky VOČ (výchova k občanství), Rv (rodinná výchova), CH (chemie), Př (přírodopis), Lv (literární výchova), VV (výtvarná výchova). Bude využívána i forma besed, kterých se budou účastnit žáci druhého stupně. Vždy bude uvedeno, pro který ročník je beseda vhodná. Besedy povedou odborníci.

V prvním poschodí staré školní budovy je umístěna schránka důvěry, která slouží k dotazům a připomínkám.

Dotazy, připomínky a návrhy řešíme na pravidelných schůzkách žákovského parlamentu.

Pro žáky 6.-9. ročníku je plánována soutěž, jejímiž tématy budou okruhy z prevence sociálně patologických jevů u mladistvých a dětí. Žáci budou moci vyjádřit své postoje a názory svými výtvarnými pracemi a literárními projevy.

Témata pro 6.-9. ročník

- **Závislosti**
 - co je to závislost
 - na čem mohou být lidé závislí
 - jak se závislosti zbavit
- **Kouření a alkohol**
 - drogy
- **Vztahy**
 - respekt
 - vztahy v rodině, se spolužáky apod.
 - sexualita
 - vhodné chování a komunikace
 - práce ve skupině
 - právní vztahy
- **Zdravý životní styl**
 - umění hodnotit vhodné a nevhodné návyky
 - pohyb, relaxace, duševní hygiena (vč.náboženství a sekt)
- **Právo a pomoc**
 - zneužívání
 - šikana, vandalismus a jiné formy násilného (protiprávního jednání)

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci tak, aby byla probrána všechna témata, aby nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech výchova k občanství, občanská výchova, rodinná výchova, přírodopis, chemie, český jazyk a literatura atd.

Měsíc	Ročník	Téma	Předmět
<u>Září</u>	6., 7.	Žebříček hodnot	VOČ,RV
	8.	Zdravý životní styl	RV
	9.	Právní odpovědnost, trestní normy	OV
<u>Říjen</u>	6.	Volný čas	VOČ
	7.	Osobní bezpečí, šikana, násilí	OV
	6., 7.,	Barvy – jak se dnes cítím	VV
	8.	Fyziologie, působení drog na zdraví	RV, PŘ
	9.	Rozvoj osobnosti	OV
<u>Listopad</u>	6.	Funkce rodiny	VOČ
	7.	Mezilidské vztahy	OV, RV
	8.	Tělesné, duševní a soc. změny u závislého	RV, OV, PŘ
	9.	Komunikace	OV
	8., 9.	Grafiti (umění nebo vandalství)	VV
<u>Prosinec</u>	6.	Osobní bezpečí	VOČ
	7.	Život s handicapem	RV, OV
	6.,7.,8.,9.	Vánoční zvyky, tradice v rodině	VV, OV, VOČ
<u>Leden</u>	7.	Vztahy mezi dívkami a chlapci	RV
	7.	Charakteristika	ČJ
	8.	Řešení krizových situací	RV, OV
	9.	Volba životního partnera	RV
	9.	Kamarádství, přátelství, láska	ČJ
<u>Únor</u>	8.	Osobní hygiena	RV
	8.	Trávicí soustava, správná výživa	PŘ, RV
	8.	Agresivita, šikana, násilí	RV
	9.	Alkohol	CH
<u>Březen</u>	7.	Drogy, jejich dělení, účinky, prevence	RV, OV
	8.	Rozvoj sebepoznání a sebepojetí	RV
	8.	Dýchací soustava	PŘ
	9.	Zdravé sexuální chování	RV
<u>Duben</u>	6., 7.	Můj hrdina	VV
	7., 8., 9.	Civilizační choroby	RV
	7.	Komunikace mezi lidmi	RV, OV
	8.	Sexuální výchova, odlišnosti	RV
	9.	Pohlavní choroby, AIDS	OV, RV
<u>Květen</u>	6., 8.	Zásady společenského chování	VOČ, RV
	8.	Nervová soustava	PŘ
	7., 8.	Co je důležité pro povolání	OV
	9.	Drogy, toxické látky	CH

<u>Červen</u>	6., 7.	Centra odborné pomoci	RV, VOČ
	6., 7., 8., 9.	Prázdninová nebezpečí	VOČ,OV

K získávání dalších informací mohou žáci také využít konzultační hodiny (vždy v pondělí o velké přestávce v kabinetu dějepisu) a nástěnku v 1. poschodí staré školní budovy, kde jsou uvedena důležitá telefonní čísla a adresy (linky důvěry atd.) a další informace vztahující se k MPP. Konzultační hodiny pro rodiče, zákonné zástupce se konají vždy první čtvrtek v měsíci od 16.30 hodin do 17.30 hodin nebo po předchozí domluvě.

Zhodnocení MPP bude provedeno na konci školního roku 2011-2012.

Minimální preventivní program zpracovala Mgr. Marie Horynová

.

12. Příloha č. 1

Krizový plán školy

Nález alkoholu v prostorách školy

Jestliže pracovník školy objeví v prostorách školy alkohol, bude postupovat takto:

- látku netestovat
- ihned uvědomit vedení školy
- nalezenou tekutinu uložit u vedení školy (možnost použití jako důkazu)
- napsat stručný záznam (na určený formulář)

Jestliže pracovník školy najde alkohol u některého žáka, postupuje takto:

- látku netestovat
- o nález neprodleně uvědomit vedení školy
- sepsat záznam, který bude obsahovat i vyjádření žáka, který měl u sebe alkohol; zápis musí obsahovat datum, místo a čas nález a jméno žáka, u kterého byl nalezen (nebo který odevzdal) alkohol a také podpis tohoto žáka; v případě odmítnutí podpisu uvedeme tuto skutečnost do zápisu; při tvorbě zápisu je přítomen zástupce vedení školy; zápis uloží metodik prevence
- o nález alkoholu uvědomíme zákonného zástupce žáka; u opakovaného nález odbor sociální péče
- pokud máme podezření, že látka obsahuje i jiné příměsi než alkohol, předáme látku přivolanému lékaři

Konzumace alkoholu ve škole

- pokud je žák přistižen v době výuky či při školní akci při konzumaci alkoholu, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit a alkohol mu odebrat
- učitel posoudí momentální stav žáka
- pokud je žák ohrožen na zdraví či životě, přivolá lékařskou pomoc a po té sepíše záznam o události
- pokud nehrozí akutní nebezpečí, sepíše učitel se žákem záznam i s jeho vyjádřením a oznámí situaci vedení školy; záznam uloží metodik prevence
- pokud žák není schopen další výuky, je třeba oznámit vzniklou situaci zákonnému zástupci a vyzvat ho k vyzvednutí žáka ze školy; pokud je zákonný zástupce nedostupný, oznámí škola situaci odboru sociální péče a vyčká jeho pokynů (škola má právo vyžadovat pomoc tohoto odboru)
- zákonnému zástupci škola oznámí informaci o konzumaci alkoholu jeho dítětem i v případě, že je žák schopen další výuky
- při opakování této situace škola oznámí tuto skutečnost odboru sociální péče
- v případě zájmu rodičů škola nabídne odbornou pomoc a informuje o dalších možných postupech vedoucích k odstranění těchto nežádoucích jevů
- škola vyvodí z dané situace sankce dané školním řádem

- v případě podezření na intoxikaci škola provede test žáka na přítomnost alkoholu (pouze při prokázané informovanosti rodičů); dále pak postupuje dle předchozích bodů
- obdobný postup zvolí pedagog i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu (i nelze-li prokázat, že žák použil alkohol ve škole)

Užívání tabákových výrobků ve škole

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno – vyhlášky, školní řád. Pokud je žák přistižen v prostorách školy, v době školního vyučování či při akci pořádané školou při konzumaci tabákových výrobků, budeme postupovat takto:

- odebereme žákovi tabákový výrobek a zajistíme, aby v konzumaci nepokračoval
- sepíšeme zápis i s vyjádřením žáka a uložíme u metodika prevence;
- třídní učitel informuje zákonného zástupce
- v závažných případech a pokud se daná situace opakuje škola informuje odbor sociální péče (právo školy vyžadovat zde pomoc)
- postup platí i v případě vnějších prostor školy a blízkého okolí školy
- z konzumace tabákových výrobků je třeba vyvodit sankce dle školního řádu

Konzumace omamných a psychotropních látek ve škole (dále OPL)

Obecně platí zákaz výroby, distribuce a přechovávání těchto látek bez ohledu na věk žáka a prostředí, kde by k tomu docházelo. Školní řád stanovuje sankce za užití těchto látek ve škole či za příchod pod jejich vlivem. Zákaz platí i pro návod k užívání těchto látek. §187 a §188 trestního zákona hovoří, že trestného činu se dopouští i ten, kdo neoznámí zjištěnou skutečnost o OPL.

Postup při přistižení žáka při konzumaci, distribuci či při navádění k užívání OPL:

- návykovou látku žákovi odebereme a posoudíme, jaké hrozí nebezpečí
- v případě nutnosti voláme lékařskou službu první pomoci
- pokud akutní nebezpečí nehrozí, postupujeme podle školního řádu, sepíšeme záznam a vyrozumíme vedení školy
- podle potřeby škola vyzve zákonného zástupce k odvedení žáka ze školy
- pokud není dostupný zákonný zástupce, škola informuje odbor sociální péče
- zákonnému zástupci skutečnost oznámíme i tehdy, je-li žák schopen další výuky
- současně plníme oznamovací povinnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, či policii ČR
- dle zájmu rodičů škola poskytne další odbornou pomoc či informuje o možnostech řešení
- škola vyvodí sankce dle školního řádu
- navádění jiných žáků k užívání OPL je také protiprávní jednání a bude postupováno obdobně
- při podezření na intoxikaci může škola provést test na přítomnost OPL (pouze pokud dříve seznámeni rodiče)
- podobný postup škola zvolí i při příchodu žáka pod vlivem OPL
- distribuce OPL je protiprávní jednání a může být klasifikována jako trestný čin
- přechovávání OPL je také protiprávní jednání
- pokud má škola důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci drog, musí o této skutečnosti informovat Policii ČR a u osoby mladší 15let i zákonného zástupce

Nález OPL ve škole

Pokud nalezneme v prostorách školy látku, kterou považujeme za psychotropní, postupujeme takto:

- látku netestujeme
- nález oznámíme vedení školy
- za přítomnosti dalšího pracovníka látku vložíme do obálky, napíšeme datum, čas a místo

nálezu; obálku opatříme razítkem, podpisem a uschováme v trezoru školy

- o nálezu informujeme Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky

Pokud nalezneme přímo u nějakého žáka látku, kterou považujeme a omamnou nebo psychotropní, postupujeme takto:

- zabavenou látku netestujeme
- uvědomíme ihned vedení školy
- sepíšeme záznam o nález s vyjádřením žáka (datum, místo a čas nález, jméno žáka)
- záznam podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který ji odevzdal), pokud odmítne, uvedeme tuto skutečnost do zápisu; zápisu je přítomen zástupce vedení školy
- vždy o nález budeme informovat Policii ČR, která provede identifikaci látky a informuje zákonného zástupce
- pokud je látka nalezena u intoxikovaného žáka, přivoláme lékaře a předáme mu vzorek látky (nutné pro léčbu); další postup zajistí Policie ČR

Pokud má škola podezření, že některý z žáků má OPL u sebe, budeme postupovat takto:

- situace spadá do kompetence policie
- vyrozumíme Policii ČR, konzultujeme s ní a informujeme rodiče
- žáka izolujeme od ostatních a máme ho pod dohledem do příjezdu Policie ČR
- pracovníci školy nemají právo vykonávat osobní prohlídku žáka nebo prohlídku jeho věcí

Žák se svěří s užíváním návykových látek

- nikdy se nevyhýbáme rozhovoru; nabídneme radu, pomoc – citlivý přístup;
- neslibujeme, že o tom nikomu neřekneme (rozpor se zákonem – naši povinností jsou informace); zákonný zástupce musí být vždy informován
- rozhovor vedeme tak, abychom přesvědčili žáka k návštěvě odborného zařízení a aby souhlasil s informováním rodičů (můžeme být u toho, pokud si přeje)
- pomoc žákovi i rodičům při vyhledání relevantních služeb

Rodič hledá ve škole radu, jak řešit problémy s návykovými látkami u svého dítěte

- neodmítáme; respektujeme specifika každého případu
- poskytneme informace o dostupných službách
- doporučíme poradenství
- nabídneme společné kroky, kterými můžeme rodičům pomoci (informovanost o práci ve škole, konzultace se žákem, ...)

Škola zjistí, že v místě, kde sídlí, lze sehnat návykové látky

- škola nenese právní odpovědnost mimo své území
- má svou roli v určité komunitě, morální odpovědnost
- škola spolupracuje s místními organizacemi (Policie ČR, neziskové organizace ...)
- škola zajistí informovanost pracovníků
- škola zváží, zda informovat rodiče či žáky (rozhoduje vedení školy); jedná se o citlivou informaci

Šikana ve škole

- při podezření na šikanu je nutné rychlé předávání informací mezi vyučujícími (svědek + další kolega + třídní učitel)
- informace bude také ihned předána metodikovi prevence, který bude spolupracovat s vyučujícími a vytvoří rychlý následující postup (dle vyhodnocení závažnosti či dalších zjištěných skutečností informuje vedení školy)
- první proběhne výslech oběti (je nutné zajistit bezpečnost ohroženého žáka)
- výslechy svědků
- rozhovor s agresorem či agresory (postupujeme jednotlivě); provedeme stručný zápis;
- informování rodičů agresora formou jednání výchovné komise (zápis; sankce; společné závěry vedoucí k trvalému odstranění těchto jevů; nabídka pomoci rodičům při společném vedení žáka)
- při závažných opakovaných případech např. fyzického napadení žáka oznámit ihned vedení školy a volat policii
- pokud nedojde ke zlepšení chování agresora a rodiče nespolupracují, informujeme odbor sociální péče, který bude spolupracovat i s policií
- vždy vyvodíme sankce dle školního řádu; potřeba zhodnotit příčiny jednání žáků, zda se jedná o nahodilý či dlouhodobý jev
- učitelé ve všech bodech spolupracují s metodikem prevence

Záškoláctví

- způsob a dobu omlouvání stanoví školní řád a školský zákon
- o mimořádné uvolnění žádají rodiče předem (písemně třídního učitele, ten zajistí další postup)
- školní docházku eviduje třídní učitel, který také s výchovným poradcem a s ostatními vyučujícími zajišťuje prevenci záškoláctví (zpracování dokumentace o absenci, jednání s rodiči, analýza příčin a opatření, výchovná komise)
- omluva je platná pouze od zákonných zástupců; škola může v nezbytných případech vyžadovat potvrzení lékaře; lékař není povinen vystavovat samostatnou omluvenku, ale může potvrdit omluvenku od rodičů; lékař nemůže zpětně omlouvat dny před příchodem dítěte k lékaři;
- u problémových žáků lze omlouvání lékařem dohodnout ve spolupráci s odborem sociální péče;
- pokud má učitel přesvědčivé důkazy o záškoláctví, nemusí uznat omluvenku rodičů nebo ji eviduje jako „skryté záškoláctví“ a v případě jeho opakování škola může informovat odbor sociální péče nebo Policii ČR; všechny tyto skutečnosti vždy nejdříve projedná s rodiči a sepíše záznam; informuje výchovného poradce a metodika prevence
- rodinné důvody jako omluvenku budeme uznávat pouze jednou za pololetí (závažné události v rodině)
- každou neomluvenou hodinu projedná třídní učitel s rodiči a provede zápis (případně se jednání účastní další kolegové); neomluvenou absenci hlásí třídní učitel výchovnému poradci;
- při větším počtu neomluvených hodin se jednání účastní výchovný poradce či metodik prevence
- učitel zpětně nevypisuje hodiny k omlouvání
- při 10 a více neomluvených hodinách je povinností školy svolat výchovnou komisi

komise se účastní metodik prevence (výchovný poradce), zástupce vedení školy, třídní učitel, další vyučující dle potřeby, může být přizván i zástupce odboru sociální péče; zápis komise bude vyhotoven na speciálním formuláři školy

- při 25 a více neomluvených hodinách je škola povinna informovat odbor sociální péče (50 a více hodin – může jít o trestný čin rodičů) ; odbor dále spolupracuje s Policií ČR; v závažných případech škola sama podává trestní oznámení na rodiče pro zanedbávání školní docházky
- škola může informovat odbor sociální péče i dříve, pokud nastanou závažné skutečnosti a rodiče nespolupracují

Opakované pozdní příchody žáka na vyučování

(např. z důvodu zaspávání)

- budeme tolerovat jeden až dva pozdní příchody na výuku za pololetí z důvodu zaspávání
- u dalších pozdních příchodů budeme sčítat zameškané části hodin a počítat jako neomluvené
- při 2 a více opakovaných pozdních příchodech třídní učitel oznámí tuto skutečnost rodičům a dojedná postup nápravy; dále informuje o neomluvené absenci
- při dalších absencích tohoto typu bude s rodiči proveden zápis a budou vyvozeny sankce dle školního řádu (rodičům sděleny informace o dalším případném postupu)
- pokud ani toto opatření nezlepší žákovy příchody, bude škola informovat odbor sociální péče
- škola bude informovat odbor sociální péče i v případě, že rodič bude nadále omlouvat tyto absence buď jako zaspávání nebo jiné typy omluvenek; zde se jedná o skryté záškoláctví

Krádež ve škole

- prevence je uvedena ve školním řádu a upozorněním žáků a rodičů např. na nošení cenných věcí do školy
- věci, které nesouvisí s vyučováním by žáci neměli nosit nebo postupovat podle pokynů vyučujících a předat do úschovy
- při nahlášení krádeže sepsat záznam
- vše nahlásit policii ČR nebo informovat zákonné zástupce a směřovat je na policii
- pokud známe pachatele, nahlásí se na odbor sociální péče (spolupracuje s policií)
- o škodě na školním majetku se musí provést záznam a snažit se najít viníka
- pokud známe viníka, má škola právo vymáhat náhradu na zákonném zástupci (i soudně)
- veškeré informace o odpovědnosti jsou uvedeny ve školním řádu

Příloha č. 2

Kontakty – sociální síť Královéhradecka

Telefonická a krizová pomoc

Linka bezpečí (bezplatná služba)

tel. 800 155 555

Občanské sdružení Linka důvěry Hradec Králové

Petr Bydžovský, tel. 495 273 259

Poradenství:

Achat, psychologické poradenství a diagnostika

Psychologické a speciální pedagogické služby, krizová intervence

PaedDr. Anna Chaloupková

Myslbečova 441, 500 03 Hradec Králové

tel.: 495 408 776, 606 332 257 (www.achat.cz)

Centrum pro rodinu

Sociální poradenství

Roman Barabáš, Mgr. Irena Zbrojová

Velké náměstí 32, 500 03 Hradec Králové

tel.: 495 063 430

Český červený kříž

Besedy na téma AIDS

Nina Hrušková

Mostecká 290, 500 03 Hradec Králové

tel.: 495 516 137 (www.cchk.org)

Dětský denní rehabilitační stacionář, příspěvková organizace města HK

Speciální poradenství a ambulantní péče

MUDr. Miloslava Zídková

Gagarinova 639, 500 03 Hradec Králové

tel.: 495 406 177, 495 406 538

Občanské sdružení ADRA, pyramida pomoci a rozvoje

Odborné sociální poradenství pomoc obětem násilí a osobám v psychosociální krizi

Miroslav Bubeník

Tř. E. Beneše 575, 500 12 Hradec Králové

tel.: 495 262 214, 608 824 104

Pedagogicko – psychologická poradna

PhDr. Václav Mrštík

M. Horákové 504, 500 06 Hradec Králové

tel.: 495 265 423

YMCA Hradec Králové

Informační centrum pro mládež
Jana Lyková, Šafaříkova 666/9
Hradec Králové, tel.: 495 513 412

YMCA Hradec Králové

Psychologická poradna
Doc. PhDr. Taťána Stránská
Šafaříkova 666/9, Hradec Králové
495 513 412 , pondělí 14.00 – 17.00

YMCA Hradec Králové

Odborná poradna pro nadané děti a studenty
Doc. PhDr. Jaroslav Šturma
Tel.: 495 513 412; <http://hk.ymca.cz>